

saobraćajni odnošaji mnogo nepovoljniji nego li prije. Upozorujemo na ovo upravu društva, a da se pobrine urediti stvari prama želji onog pučanstva, koje je, kako razabiremo, sada mnogo nezadovoljno.

Iz Prvica nam se tuže, da im je občina zlarinska uvela sada nove namete, t. j. daće na točenje vina, koje se do sad nisu pobirale, jer još nikad od občinskog Vieća ne određene. Ako je tako, kako se opravdava taj postupak?

Pišu nam iz Danila: Dne 31. siečnja odienio se iz ove pitome župe obljubljeni naš župnik Fra Stanislav Gjirlic. Za 18 godina njegova župnikovanja mnogo je svomu stadu dobra učinio; ljubitelj biednika i sirotinje pomagao ih je, tješio; bio je svakomu i otac i majka. Skroman preko mjere, nije se izicao nigda; nije tražio hvale, a radio kao marna pčelica na boljak moralni i ekonomični svoga puka. Nije htio da nikom znade za njegov odlazak, da izbjegne pratnji i slavi. Mi te, tvoji Daniljani, pozdravljamo i pratimo te našim harnim spominjanjem, a Bog dao ti zdravlje u novoj Miljevici. x.

Provala. U noći od ponedjeljka nepoznati lupeži provališe u zlatariju Miotta u Splitu i odnesoše mnogo prstenja, naušnica, lanaca, broša i drugih zlatnih predmeta. Određena je potraga, no do sada neuspješna.

Prvi broj „Duje Balavca“, satiričkog lista, izašao je u Splitu. Sadržaj mu je dosta lep, a slike uspjete. Unapried će se baviti ne samo mjestnim, nego i pokrajinskim stvarima i ne će bit sav napisan u splitskom narječju. Grehota da izlazi samo jednom na mjesec, jer ovaki listovi moraju da budu što aktuelniji, ako će da djeluju i da zanimaju.

Odlazi u penziju. „Narodni List“ doznaje, da ravnatelj pokr. financija u Dalmaciji podpredsjednik Hočevar odlazi u penziju i da je već predao spise svome zamjeniku. Ovaj nagli neočekivani odlazak dovodi se u savez sa prognostvom hrvatskog uređivanja na računarskom odjelu financijskoga ravnateljstva.

Obćinska štedionica. Dne 15. ov. mj. otvara se u Benkovcu, u obč. domu, občinska štedionica, za koju jamči občina benkovačka. Predsjednik je načelnik g. M. Novaković. Obćinski štedionica postoji danas u Austriji preko 600, sve dobro napreduju i svaka dava, iza kako je sebi sakupila potrebitu pričuvu, obćini lepi izvor prihoda, kojim se uređuju razna obće korisna poduzeća. Pošto pobudjuje na štedljivost i na radinost, te dava prigode svakomu postignuti zajmova uz umjereni kamatnjak i povoljne uvjete, može takav zavod podići i blagostanje pučanstva. Mi želimo ovoj, ako se ne varamo, prvog občinskoj štedionici u Dalmaciji najbolji uspjeh!

„Hrvatska Čitaonica“ i „Hrv. Sokol“ u Bećini ovih dana birali su novu upravu za god. 1908. l.: za čitaonicu predsjednikom Don Ćirila Pelajića, podpredsjednikom Petra Bilića, blagajnikom Jakova Mikina, tajnikom Marka Žurića, a knjižničarom Matu Bosna; II.: u upravu „Sokola“ starostom Miroslava Filipi, podstarostom Roka Filipi, blagajnikom Jakova Mikina, tajnikom Dinka Filipi, vodja je Mate Bilić, a članovi su obraničkog suda: Don Ćiril Pelajić, Josip Pavičić nadučitelj, Ivan Filipi, Ante Filipi i Mate Sladić. Novim upravam želimo najbolji uspjeh!

Sinjani u Beću. Odaslanstvo Sinjana predvodjeno od zastup. Ivaniševića i deleg. Vukovića bilo je na 10. t. mj. primljeno od ministra predsjednika Becka i baruna Kučere, zastupatelje bosanske vlade. Obećano im je, da će se spor paše urediti na zadovoljstvo pograničnih sela. Dr. Marović i Varda otaše u Beću da postavie pismene zahtjeve u sporazumu sa zanimanim čimbenicima.

Ravnateljstvo podružnice družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru u Staromgradu priredjuje velik ples dne 15. veljače 1908. u prostorijama „Hrvatske čitaonice“. Čist prihod namijenjen je družbi sv. Ćirila i Metoda za Istru.

Grad Kotor prestao biti tvrdjavom. Od nove godine grad Kotor i okolica prestali su biti tvrdjavom. Sada je slobodno vlastnicima zemljišta graditi kuće bez podpisivanja reversa, kao što su do sada činili.

Austrijski Lloyd je ukinuo za neodređeno vrijeme prugu Trst-Metković B.

Porez na ostavštine. Kako novine javljaju, sprema se u ministarstvu financija jedna zakonska osnova, kojom bi se na pravični način uredilo pitanje nameta na ostavštine. Dosad se je plaćala i plaća, polag zakona 9. veljače 1850., tako zvana taksa na ostavštinu, koja je taksa bila veća ili manja prama rodbinskom odnošaju baštenika sa pokojnikom, ali je razmjerno jednako teretila male i velike ostavštine u granicam istog rodbinskog odnošaja. Sad bi se radilo o tom, da se uvede progresivni porez na ostavštine, da se male i srednje razte-

rete, a da se na velike ostavštine udari prama većoj vrijednosti i veći postotak poreza. To je svakako pravedniji način oprezovanja.

Povišenje poreza na rakiju. Kako se razabire iz raznih novina, austrijska vlada namjerava povisiti porez na rakiju. To bi povišenje imalo slediti u dogovoru sa ugarsko hrvatskom vladom, te su u tom pravcu već upućeni pregovori. Kaže se, da će porez na rakiju u Austriji biti povišen za 40 K po stolar. Današnji porez na rakiju je toliko težak, da ga se jedva može snositi; ako se pak preko toga poreza još udari na svaki stolar 40 K više, onda pogotovo ne će biti ni moguć proizvod rakije. Još bi se i to htjelo, kao da nije dosta nameta u Austriji.

† **Dr. Marijan Derenčin.** Na 8. t. mj. u večer preminuo je u Zagrebu u 78. g. poznati hrvatski političar i književnik Dr. Marijan Derenčin. Pokojnik bio je jedna od najmarkantnijih političkih ličnosti u Hrvatskoj. Rodom iz Rieke, bio je izraziti tip primorca: žilav, veseo, radišan, duhovit. Već 60.ih godina kao odvjetnik počeo se izdicati u javnom životu, prijavjući uz neodvisnu stranku. Za banovanja Ivana Mažuranića bio je imenovan g. 1876. predstojnikom za pravosuđe, te je tu službu obavljao sve do pada bana Ladislava Pejačevića g. 1883. Na političkom polju iztakao se je kao izvrstan parlamentarac i vješt duhovit publicista. U tome ga je mnogo pomagalo i pravno znanje (slovio ga je kao jedan od ponajvriednijih kriminalista u Hrvatskoj) i svestrana kultura. Derenčin se je bavio i književnošću. Za neko vrijeme uređivao je „Vienac“. Napisao je više drama. U svoje doba bila je izazvala veliko zanimanje komedija „Ladanijska opozicija“, kojom je šibao stranačke prilike svoje domovine. Mnogo je radio oko preustrojstva kazališta i osnivanja opere. Zadnjih dviju godina bio se povukao, jer sasvim oslabio. Laka mu zemlja i vječna spomen u narodu.

† **Dr. Maurović.** Preminuo je u petak obnoć biskup senjski i modruški Dr. Maurović. Rodjen je g. 1851. u Zagrebu, a g. 1896. bio je imenovan biskupom Senja. Spadao je medju najizobrazženije naše svećenike. Vječni mu pokoj!

Počimlju krvoprolića pod Rauchom. U Udmini kandidat srbskih radikala pod okriljem oružništva izazivao u nedjelju narod. Dočekaše ga jajima. Srbi radikali utekoše se žandarima. Oružnici tada otvorih vatru na goloruk narod. Jedan je čovjek ubijen, a pet ih je teško ranjeno.

U sjednici ugarsko-hrvatske delegacije govorili su Medaković, Vinković i Babić-Gjalski. Sva su tri oštro kritikovala trojni savez jer zatoran slavenskim narodima ove monarhije. Naravno, bavili su se najviše hrvatskim pitanjem, koje je otvorena rana monarhije. Medaković se je osvrnuo na osnovu željeznice Uvac-Mitrovića, pa je rekao, da se time njemačkom Drangu otvara put do Egejskog mora, na štetu ciele naše obale, naročito Dalmacije.

Dr. Amruš opet načelnik Zagreba. U subotu je gradsko zastupstvo Zagreba izabralo opet Dra. Amruša za načelnika. Time je on bio izabran po četvrti put načelnikom.

Obće pravo glasa u Hrvatskoj. Koji bi bio broj izbornika, koje bi dalo uvedenje obćeg prava glasa u Hrvatskoj? U Hrvatskoj bi bilo 535.000 izbornika, od toga bi bilo do 330.000 Hrvata, 170.000 Srba, 30.000 Niemaca i 20.000 Magjara. Kad bi se razdielila Hrvatska u 100 kotara, odpalo bi na svaki oko 5300 izbornika, a prema narodnosti bi dobili Hrvati najmanje 64 mandata, Srbi 25, Magjari najviše 2—3, Niemci 3—4.

Promjena na bosanskoj vladi. U tamošnjim krugovima, koji imaju dodira sa Burianovim ministarstvom u Beću počelo življe pogovarati, da predstoje skore promjene na visokim mjestima bosansko-hercegovačke vlade. Za stalno se drži, da će dosadnji gradjanski doglavljenik Izidor barun Benko odstupiti i poći u stanje mira, ali nije odlučeno, koji će ga odjelni predstojnik naslediti: Hörmann ili Feichtinger. Drže, da Feichtinger ima više izgleda, da zasjedne mjesto gradjanskoga doglavljenika, jer Burian pazi na želju Srba, a oni bi voljeli Feichtingera, nego Hörmanna, uobće radje bi vidjeli i grofa Bathyanya, nego uobće kojega Hrvata. Prema toj želji i proturena je viest u monarkijske novine, da će Feichtinger, — koga hrvatske novine krivo štampaju Buchtinger, po čem se vidi koliko je poznat, — sigurno doći na Benkovo mjesto. Tko će na Feichtingerovo mjesto doći, ne govori se još ništa, u ostalom pitanje o promjenama na vladi u obće imalo bi se riešiti do Uskrsa.

Trgovački ugovor sa Srbijom. Trgovinski ugovor, koji se ima da sklopi izmedju Srbije i Austro-Ugarske, postao je klimav. Radi se naročito o živinarsko-redarstvenim mjerama, koje se sa srbske strane nikako neće da prihvate.

Srbski ministar trgovine izjavio je bistro, da vlada već računa sa neuspjehom, a opravdava se već ujedno sa očitovanjem, da izvjestne uvjete, koji se stavljaju sa austro-ugarske strane, ne bi smjela prihvatiti nikoja vlada. Srbska vlada osjegurala si je već i privolu kraljevu, tako, da će ona na svaki način ostati na vlasti.

Zadruga južnih Slavena u Austriji. Koncem g. 1907. bilo je u Austriji raznih hrvatskih, srbskih i slovenskih zadruga, kao što su štedionice, mlijebarske, živinogojiske, vinogradarske i poljodjelske zadruge, i to: u našem primorju (Trst, Gorička i Gradiška) 215, u Istri 34 i u Dalmaciji 341.

Parnica proti Slovacinima. Svršila je iztraga proti 50 Slovaka krivih zločina jer ne će da se pomagare. Obtuženi su radi poznatih žalostnih događaja u Černovi, gdje je palo mnogo Slovaka pod ubojničkom magjarskom puškom. Pozvano je oko 20 svjedoka. Parnica će se vršiti još ovaj mjesec.

Naše brzovjavke.

Zagreb, 12. Povodom krvavog događaja u Udmini, opozicija uvjerenata da je to uzsledilo svrhom da se izazove po zemlji nerede, pozivlje narod na mirno držanje, jer da će samo miran narod pobiediti svako nasilje, vršeć svoju dužnost na skorim izborima.

Zagreb, 12. Barun Rauch meće na razpolaganje kotarskim predstojnicima velik novac u izborne svrhe. Danas je krenuo u Peštu, odakle će u Beću na audienciju radi predstojećih izbora.

Beč, 12. Izgleda, da viesti o sukobu izmedju Austrije i Rusije radi željeznice preko Balkana nisu istinite, jer da su i Turska i Rusija sporazumne za dozvolu te gradnje.

Beč, 12. Delegacije redovito viećaju uz obće napadaje sa strane Slavena osobito Hrvata na vanjsku politiku Austro-Ugarske. Polozaj Ehrenthala nepromijenjen. Delegacioni dinari na dvom odredjeni su za 24. i 26. ov. mjeseca.

Lisabon, 12. Pučanstvo je mirno, a domala bit će razpisani izbori za novi parlamenat, a ne sazvan onaj razpušteni od Franca.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstel i jr.)
Vlastnik, izdavaatelj i odgovorni urednik Josip Drezga

Jedina prigoda! Prodaje se jedan Orhestrion piano nov sa 3 valjka. Pošto je prevelik za lokal, mora ga se zamieniti manjim a za to ga se stavlja na prodaju. Tko ga želi kupiti neka se obrati Restaurantu Bogić, Šibenik (Obala).

Iznajmljuje se jedan liepi stan za malu obitelj. Poblize kod uredništva.

Pozor! Prodajem 2 veća landauera, 2 kočije, 2 teretna kola i 4 konja. Sve u najboljem stanju i uz umjerene cijene. Za potanje obaviesti i cijene nek se kupac izvoli obratiti podpisanom vlastniku u S k r a d i n u. **Pavao Dražić.**

Hrvati i Hrvatice!
kupujte marke
DRUŽBE
Sv.
Ćirila i Metoda
za Istru

URARIJA I ZLATARIJA
EUGENA PETTOELLA
U ŠIBENIKU
(Glavna ulica br. 128)
Bogato obskrbjen
preporučaju se P. N. Obćintvu.
Cijene umjerene.

NICA HRVATSKE VJERESIJSKE BANKE - ŠIBENIK.

Dionička glavnica K. 1.000.000

Pričuvna zaklada 100.000
Centralna Dubrovnik - - - - -
- - Podružnica u Splitu i Zadru.
Priskrblijuje zajmove uz amorti-
zaciju kotarima, općinama, i jav-
nim korporacijama.

MJENJAČNICA

kupuje i prodaje državne papire,
razretnice, založnice, srećke, va-
lute, kupone. Prodaja srećaka na
obročno odplaćivanje. Osjećuranje
proti gubitku kod ždrbenanja. Re-
vizija srećaka i vrijednostnih pa-
pira besplatno. Unovćenje kupona
bez odbitka.

ZALAGAONICA

daje zajmove na ručne zaloge,
zlatne i srebrne predmete, drago
kamenje itd. uz najkulantnije
uvjete.

ATIA

DRUGA U ZAGREBU.
GODINE 1884.

ulica br. 2.
prajevo, Spljet i Prst.

i nadzorom občine slobodnog i kr.
vojne uvjete slijedeće vrsti osiguranja:

doživljaja i smrti;

na, udovnina i odgojnina sa i bez
ale glavnice bez liečničke pregledbe.

ca, gospodarskih zgrada, tvornica).
(pokućstva, dućanske robe, gospo-

dina (žita, siena i t. d.).

a protiv razlupanja.

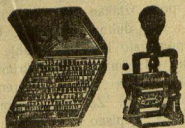
osi:	K 1,410.816.28
	K 1,000.000.00
preko:	K 820.000.00
	K 2,619.582.36

Povjereništvo i Nadzorništvo „Croatia“
ica u Spljetu, ulica Do Sud br. 356. - -
Z POVOLJNE UVJETE.

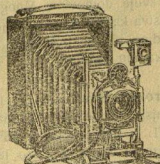
Jedini je domaći osiguranje i povjereništvo

KNJIŽARA I PAPIRNICA IVANA GRIMANI-A

Glavna ulica - ŠIBENIK - Glavna ulica

Preduzmite naručbe svako-
vrstnih pečata od kautschucka
i kovine.

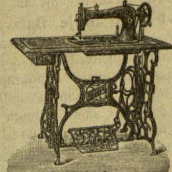
Skladište fotografskih aparata
i svih nuzgrednih potrebština.

preporuča svoj veliki izbor liepih
HRVATSKIH, TALIJANSKIH,
NJEMAČKIH I FRANCUZKIH
KNJIGA,
romana, slovnica, riećnika,
onda pisaaćih sprava, trgovačkih
knjiga, uredovnog papira,
elegančnih listova za pisma,
razglednica i t. d.

Prima pretplate na sve

hrvatske i strane časopise

uz originalnu cieniu sa taćnim i brzim dostavljanjem u kuću.
Velika zalaha svakovrstnih
toplomjera, zwickera-naočala
od najbolje vrsti i leća u svim gradacijama.
VANJSKE NARUĆBE OBAVLJA KRETOM POŠTE.

Skladište najboljih i najjefti-
nijih šivaćih strojeva
„SINGER“ najnovijih sistema.

HRVATI! Pomozite Istru!

Preporučuje se
najbolje P. N. Občin-
stvu za izradbu svako-
vrstnih radnja, kao:
raznih djela i brošura,
posjetnica, kućerata,
ilustrovanih i trgovačkih

NOVO ustanovljena Hrvatska Tiskara

u Šibeniku
(ulica Stolne Crkve).

papira, zaručnih i
vjenčanih objava,
osmrtnica i sve druge
u tu struku zasjećajuće
radnje.
Jamči za taćnu i
moderanu izradbu uz
posva umjerene cienie.

NE ČITATI

samo već kućati se mora
davno prokušani medicinski

STECKENPFERD

od
liljanova mleka SAPUN

od BERGMANNA i Druga, Draždjani i Tetschen
na/L. od prije poznat pod imenom
BERGMANNOVA SAPUNA

od liljanova mleka
da se lice oslobodi od sunsanih pjegica,
da zadobije beli tein i nježnu boju.
Pretplatno komad po 80 para

u drogariji VINKA VUĆIĆA
ŠIBENIK.

Jadranska Banka U TRSTU.

Bankovne prostorije u ulici Cassa di risparmio, Br. 5.
..... Vlastita zgrada.

Obavlja sve bankovne i mjenične poslove:
eskomptuje mjenice, daje predujmove na vried-
nostne papire, kao i na robu lećeću u javnim
skladištima.

Kupuje i prodaje vriednostne papire, svake
vrsti, devize, inozemni zlatni i srebrni novac, te
banknote i unovćuje kapovne i izdriebane pa-
pire uz najpovoljnije uvjete.

Izd je doznake na sva glavnija tržišta
monarhije i inozemstva, te otvara vriersije uz
izprave (dokumente) ukrcavanja.

Prima novac na štedionićke knjižice u te-
kući i giro račun.

Obavlja sve burzovne naloge najbrže i
najsavjestnije uz vrlo umjerene uvjete.

Posreduje i konvertira hipoteke kod prvih
hipotekarnih zavoda uz najniže uvjete.

ŠIRITE
- „HRVATSKU RIEĆ“!